

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Tos/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125011392
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašistová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8125011392.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Lucie Bašistovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Gabriely Dubovej, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom dňa 02.12.2025, v trestnej veci odsúdeného A. B. pre prečin násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona a iné, o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 33PP/17/2025 zo dňa 15.10.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 2 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1 Tr. zákona podmienične prepustil odsúdeného A. B. z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Špecializovaného trestného súdu - pracovisko Banská Bystrica sp.zn. 4T/4/2020 zo dňa 27.05.2020 vo výmere 18 mesiacov a rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 4T/4/2022 zo dňa 20.05.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 5To/18/2022 zo dňa 17.08.2022 vo výmere 5 rokov. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona mu určil skúšobnú dobu podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov a podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona nariadil probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 2 rokov. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zákona, ods. 4 písm. k) Tr. zákona mu zároveň uložil zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor ihneď po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú následne aj bližšie písomne odôvodnil. V podanej sťažnosti uviedol, že sa nestotožňuje s názorom okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a podmienične prepustenie odsúdeného je v tejto veci nezákonné a nesprávne. Poukázal na podmienky, kedy môže byť odsúdený podmienične prepustený, pričom tieto skutočnosti okresný súd podľa prokurátora nezohľadnil. Prokurátor v sťažnosti zdôraznil, že aj sám okresný súd poukázal na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol šesťkrát odsúdený k nepodmieničnému trestu odňatia slobody za páchanie násilnej trestnej činnosti a ani skoršie odsúdenia, a to aj tie, ktorých výkon trestu bol podmienične odložený nemali na odsúdeného žiaden vplyv, a preto sa nemožno domnievať, žeby bolo možné reálne očakávať od odsúdeného polepšenie, preto podľa prokurátora je jediným možným účelom trestu jeho eliminácia na slobode a jeho izolovanie v ústave na výkon trestu. Prokurátor považuje správanie odsúdeného vo výkone trestu len za účelové a za prispôsobenie sa podmienkam vo výkone trestu, a preto je toho názoru, že nie je splnená materiálna podmienka na to, aby mohol byť odsúdený podmienične prepustený. Rozhodnutie okresného súdu o podmieničnom prepustení odsúdeného, a to aj za súčasného stanovenia podmienok, ako ich uviedol okresný súd, nie je v súlade so zákonom, pretože od odsúdeného nemožno očakávať nápravu, a teda navrhuje, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a žiadosť odsúdeného o podmienične prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Z obsahu spisového materiálu, ako aj zo samotného napadnutého uznesenia, vyplýva, že odsúdený A. B. vykonáva úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, ktorý mu bol uložený Špecializovaným trestným súdom v konaní pod sp. zn. 4T/4/2020 a trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/4/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/18/2022 vo výmere 5 rokov. Špecializovaným trestným súdom bol odsúdenému uložený trest pre prečin násillia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zákona a na jeho výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Vo veci vedenej Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 4T/4/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove bol odsúdený pre zločin ublízenia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zákona a pre výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Trest odňatia slobody uložený Špecializovaným trestným súdom začal odsúdený vykonávať dňa 20.01.2022 s tým, že mu do výkonu trestu boli započítané aj doby strávené vo väzbe od 01.07.2018 do 22.11.2018 a doba výkonu väzby vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/4/2022 od 22.12.2021 do 20.01.2022. Koniec teraz vykonávaného trestu odňatia slobody má tak predpokladaný dňa 30.01.2028.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Z ustanovenia § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona vyplýva, že súd môže osobu odsúdenú za zločin podmiennečne prepustiť na slobodu po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody, ak vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie a môže sa od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že odsúdený výkonom polovice z úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov a dvoch tretín z trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov dňa 01.09.2025 splnil formálnu podmienku týkajúcu sa možnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, prvou je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, a druhou je, že môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Prvá materiálna podmienka sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody).

Splnenie druhej materiálnej podmienky súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Z judikatúry Ústavného súdu SR týkajúcej sa hodnotenia materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorá bola zhrnutá v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 36/2022 z 24.05.2022, vyplýva, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu,

ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy (IV. ÚS 85/2011, IV. ÚS 321/2013).

Všeobecný súd rozhodujúci o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody však musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti vedú do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí brány väzenia. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok týkajúcich sa možnosti podmienčného prepustenia odsúdeného na slobodu je preto pre všeobecný súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Pritom správanie odsúdeného je determinované samotným výkonom trestu odňatia slobody, ako aj plnením jeho účelu, ktorý spočíva v prevencii pred ďalším páchaním trestnej činnosti a výchove odsúdeného k vedeniu morálneho a slušného života (III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011).

S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod..

Zmyslom podmienčného prepustenia nie je odmieniť odsúdeného za dobré správanie vo výkone trestu – nejde o dobrodenie pre odsúdeného, a nemôže tak byť ani paušálne vylúčené u niektorých kategórií odsúdených, napr. recidivistov, ako špecifické sprísnenie trestného postihu. Nariadenie podmienčného prepustenia z výkonu trestu je namieste vtedy, ak už k náprave, resp. k dosiahnutiu účelu trestu ďalší pobyt odsúdeného vo výkone trestu nie je nutný, pričom možno vzhľadom na všetky relevantné okolnosti predpokladať, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. V tomto smere je dôležité mať na pamäti, že vytvorenie špeciálnej, prísnejšej právnej úpravy podmienčného prepustenia zo strany všeobecného súdu pre recidivistov, ktorí v minulosti „nevyužili šancu“ v podobe podmienčného prepustenia a vo výkone trestu sa ocitli znova, nemožno z ústavnoprávneho pohľadu akceptovať (nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 2201/16 z 3.1.2017).

Krajskému súdu je zrejmé, že trestná minulosť je relevantným faktorom pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení odsúdeného. Avšak predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený predovšetkým, či dokonca výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Je potrebné zohľadniť ďalšie aktuálne poznatky o osobe odsúdeného, stav jeho nápravy i prostredie, v ktorom by sa ocitol po prípadnom podmienčnom prepustení na slobodu, ako aj zaoberať sa okolnosťami spáchania trestnej činnosti s ohľadom na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného. Trestnú minulosť nemožno hodnotiť formalisticky – koľkokrát bol jednotliviec odsúdený, koľkokrát vykonával nepodmienený trest odňatia slobody či koľkokrát porušil podmienky podmienčného prepustenia. Je potrebné zvážiť, pred akou dlhou dobou a z akých dôvodov došlo k spáchaniu predchádzajúcich trestných činov a či možno od odsúdeného na základe jeho aktuálneho výkonu trestu očakávať, že povedie riadny život (nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 2201/16 z 3.1.2017 a sp. zn. II.ÚS 1945/20 z 29.1.2021 a obdobne nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 36/2022).

V načrtnutých súvislostiach je potrebné pripomenúť, že jedným z účelov trestu je aj vytvorenie podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život (§ 34 ods. 1 Tr. zákona), resp. vytvárať podmienky umožňujúce podporovať a rozvíjať pozitívne osobnostné rezervy pre resocializáciu odsúdených, aby viedli riadny život (§ 1a zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Pri posudzovaní žiadostí o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je tiež potrebné vziať do úvahy, že § 68 ods. 1 Tr. zákona umožňuje uložiť odsúdenému primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 Tr. poriadku. Mieru rizika, ktorá je spojená s podmienčným prepustením odsúdeného, tak možno zmierniť uložením týchto opatrení (I. ÚS 36/2022). Pokiaľ ide o konkrétne posúdenie okolností tej-ktovej veci, je potrebné poukázať tiež na to, že riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody disponuje najkomplexnejšími a najrelevantnejšími informáciami o odsúdenom,

keďže je de facto v priamom kontakte s ním (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Urtos/6/2020 z 18.11.2020).

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Prešov, s miestom výkonu v Sabinove, v kde súčasnosti vykonáva trest v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, vyplýva, že odsúdený pokyny a príkazy príslušníkov plní, pričom bol aj štyrikrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol. Oproti dvom negatívnym poznatkom má päť kladných. Jeho správanie viedlo k preradeniu z ústavu zo stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a z diferenciacnej skupiny C na B. Resocializačná prognóza je podľa záverov hodnotenia riaditeľa ústavu menej priaznivá a riziko recidívy stredné. Vzhľadom na vyššie uvedené riaditeľ konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, a preto odporúčal jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom a pripojil sa aj k návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie.

V rámci resocializácie sa odsúdený A. B. zúčastňoval organizovaných prednášok a besied na rôzne spoločenské témy. Udržiava vzťahy s blízkou rodinou formou návštev, telefonicky, či korešpondencie. Na základe uvedeného je možné v prvom rade konštatovať, že odsúdený jednoznačne vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, a že teda splnil prvú materiálnu podmienku podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Ďalším dôležitým faktorom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je aj postoj samotného odsúdeného k ním spáchanej trestnej činnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Urtos/7/2020 z 19.11.2020). Odsúdený A. B. má k spáchanej trestnej činnosti kritický postoj, chce viesť riadny život a zamestnať sa. Vychádzajúc z obsahu vykonaných dôkazov krajský súd v danom prípade dospel k záveru, že u odsúdeného A. B. je splnená aj druhá materiálna podmienka.

Vhodné predpoklady pre to, aby v prípade podmiennečného prepustenia odsúdený A. B. žil riadnym životom, vytvára aj stabilné rodinné prostredie. Odsúdený uviedol, že bude žiť na adrese trvalého bydliska a chce ísť so švagrom za prácou do Nemecka, pričom vzhľadom na zamestnanie aj počas výkonu trestu, aj keď aktuálne z dôvodu nedostatku pracovných miest nepracoval, súd o zamestnaní sa odsúdeného po prepustení z výkonu nemá pochybnosti.

Vzhľadom na uvedené musí krajský súd konštatovať, že záver okresného súdu v tom smere, že odsúdený spĺňa zákonom požadované podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, je správny.

Podľa krajského súdu odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie do takej miery, že možno od neho očakávať, že povedie v budúcnosti riadny život. Pozitívne pôsobí aj kontakt odsúdeného s blízkou rodinou, z ktorého možno vyvodiť žiadúcu a trvalú existenciu sociálneho zázemia odsúdeného po jeho prepustení na slobodu. Taktiež za adekvátne, zákonné a správne považoval krajský súd uloženie skúšobnej doby odsúdenému A. B. aj uložený probačný dohľad a primerané povinnosti a obmedzenia uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutie. Tie sú jednoznačne spôsobilé znížiť mieru rizika, ktorá je spojená s podmiennečným prepustením odsúdeného.

Krajský súd poukazuje na formálnu chybu vo výroku napadnutého rozhodnutia, keď okresný súd uviedol, že odsúdeného podmiennečne prepustil podľa § 415 ods. 2 Tr. poriadku. Predmetné ustanovenie upravuje podmiennečné prepustenie na návrh riaditeľa väznice po vykonaní polovice trestu uloženého za zločin, avšak za splnenia podmienky v zmysle § 66 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, že takáto osoba ešte vo výkone trestu pred spáchaním zločinu nebola. V danom prípade sa síce riaditeľ väznice pripojil k žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie, avšak odsúdený A. B. bol podmiennečne prepustený jednak z výkonu trestu uloženého mu za prečin aj za zločin, a to po vykonaní príslušnej polovice za prečin a dvoch tretín pre zločin. Uvedený nedostatok, vzhľadom na splnenie formálnych aj materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného, nepovažoval krajský súd za podstatný.

S poukazom na uvedené potom krajský súd sťažnosť prokurátora jednomyselne zamietol.
jednomyselne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.